

I.

Živel je nekdoj neki ubogi oče, kateri je tri sine imel. Nekoga dne govori on sinom, "Ja sem ubogi in tako sami vidite, da nimam denega. Kateri eno mačko, koso in pekelinarin tako vam hudi to dam, eden naj rane mačko, drugi koso in tretji pekelinarin poplate stem po svetu. Tako pa pravi eden iz med njih, kaj si hočemo stem zaveti? samo stem si nemoremo koso ali pekelinarin." Drugi odgovori: "Kaj ho v bujem imenu in pridimo?" In tako so se od očeta slavo veli in se potkali v dolni svet. Ti tretji dan pridejo do nekoga kromarika na katerem je veliko ljudi bilo in travo s silami spodbatali, namesto dar bi kralji. Nato vpraša kisti kateri je koso inel zakaj dar tako po čen delajo. Oni odgovorijo, da nimajo drugega orodja. Oni pa rečejo, da on ima tako vsojje dko mra on enkrat vsojje tako spustil kator ani cele tri dni. Oni pa rečejo ce on tako reč ~~ida~~ mu veliko denarja dajo. On postavi in kator ani to vsojje se zavetijo in mu veliko denarja zav to reč dajo. Trije sine grejo dalje in pridejo v neto vas v kateri so ljudi s vorami na katerih so plahle račergene hile sečali in kateri so se preden to se je daniti začelo na mogo in kromar no dan sli. Nato pa govori kisti kjo je pekelina inel: "Ja imam tako žival, katera v jutro preden se dam, den priklčo. Zgubi odgovorijo, da ako on tako žival jim da mu veliko denarja dajo. Drugi dan drugo dalje grejo in pridejo do nete grašine. V kisti grašini je bilo zila veliko miši, da celo mi joki so jim miši v skledi in kuhne skakale. Ti tretji sin kateri je mačko inelgre v to grašino in vpraša zakaj, da miši ne umirajo. Ali oni odgovorijo, ce ravno umirajo pridejo pa drugo drugo sin odgovori, da on tako žival ima, dko bi mačko do miši spustil vse umoris. Drugi sin odgovori, da mu veliko denarja da, ako jim on tako žival da si. On je pa preabil vprašati kaj mačka jji. On postavi hitro vije sluzabnik za njim, da bi vprašali kaj mačka jji. Sin jim odgovori, da same miši in podgane. Tretji sin ki so zastupili, da same miške in podgane. Drugi sin ki so se na miške ali podgane imenovali. Mačka je pa grozovata vrsta imela in zmira za njim hodila. On se je pa hal, da bi ga mačka pojela kjo se je miška imenoval. Nekoga dne beru graščak na nekakovo in mačko katera ga je ljubila gre za njim na drev. Miška ako se drevu za se ubije.

II.

Neki ubožini so kmetje mogli voliti župana. Trije se oglašajo za župana. Kmetje si sami pri sebi mislijo, ktere ga bi volili? Vse tri vasi je bila mlaka in vsakega se h breh kateri bi radi župani bili. Prvi je mlaka vas in memo kisti mlake. Prvi, e je mlaka dalec izognil; in kmetje so rekli, "Ja ne ho za župana on je preneč buječ, vsaka naj najraje kose se ho vasašil." Ko pripehijo drugoga do mlake, se je zalehel in jo prestolil, in kmetje so rekli: "Tudi ta ne velja za župana, ker je preneč prestolil, on bi nas vse v nesrečo in sardregl spravil." Ko je pa tretji prišel je mlako pregazil, kmetje so rekli: "Ja je prav moš, on se volene ritosti ne ho vasašil, ker vse kose bo z nami voljno prestolil, on naj ho naš župan!"

III.

Enkrat so bili trije bratje, ki so vsi lovci bili. Oni so sli nekoga dne na lov in so prav lačni bili. Kjo lov so pa ubili medveda, vola biza pekli, pa niso imeli čem si zakuriti. Tretji pa je šel najstarejši brat na smetko, da bi videl, ce se kje kadi, da bi ogenj dobil. On pa zagleda neto korilo, stopi hitro doli in kiti k koriscu, pri katerem je pa divji muž neto žival pekli. Brat pravi: "Malo ognja mi daj!" Divji muž pa reče: "Če mi poveš, kaj je trikrat nič, biza dam." Ta pa reče: "Ne vem." Divji muž ga je zgrabil in ga v neto posekano dave zadelal. Tretji je pa srednji brat šel na smetko, je tudi videl ta dim, ga bje in reče: "Malo ognja mi daj." Divji muž reče: "Saj ti ga dam, če mi poveš, kaj je trikrat nič." Ta brat pa reče: "Ne vem." Divji muž pa je še tega zgrabil in ga k vojemu starejšemu bratu zadelal. Dvoj pa bi mlajši brat gre na smetko, zapet vidi oni dim, gre bje po ogenj in reče: "Malo ognja mi daj!" Ta pa reče: "Dam ti ga in obo brata, če mi poveš kaj je trikrat nič!" Mlajši brat pa reče: "Ja sem šel v nebesa po bo bra. Gori sem šel po enem frišlu in ta čas ko sem jav v nebesah bil je ena

sinjca čiml podjedla, pa del nisem
mogel. Potlej sem prosil sv.
Jebra, da sma si eno vro vesalo z obročem
in ga kj urvi spustil sem se deli. Vro
pa se je uvergala, da sem se do pasa
v tla vgrusil, ko sem del podel.
Potlej sem pa šel domu po malko, da
sem se otkopal. Ta čas pa je senica očetu
glavo objela, te sem bel pa tako
jezen, da sem malko v senico vrgel, da
se ji malko v perje zabila in je nisem
mogel dobiti. Potlej sem perje razgal
in malka je pogorela, roč pa je ostal.
Potlej sem bel pa tako jezen, da nisem
hotel doma biti in sem rekel, zdaj moram
po svetu iti. Ko sem pa sčsem videl
ko so štirji na neki smetki mlatili.
Potlej sem bil z sijer, pa je bil en stuleneč,
ki bi bil rav pil, pa nisem posodue
imel, sem pa kaj črepinje z glavo uzel
in se napil. To se neumni, da štirji
na eni smetki mlati, sem rekel. "Potlej
so pa rekli oni na smetki: "Sej le ti
si huj neumen, ker brez črepinje (na glavo)
po svetu hodiš." "Zdaj sem se pa prijel
za glavo, pa res ni bilo črepinje." "Potem
mi je dal drugi muš za da odgovor
uba brata, potlej ugnj in pul sverine
ktero si je pekli. Zdaj so si zakurili in
medvesta pekli in so bili dobre volje."

II

Nekomu grojščaku je amojkalo klapov. Vsak,
ki je hotel pri njem služiti, moral je
sto gld. služiti in ako bi se klapec kaj raz
jezil, tedaj mu hode gospodar tri remene
in korba uzel in ga zapodil, ako pa gospodar
hode mu klapce tako naredil ter k njim
sto gld. se 100 gld. vrauen dobil. Veliko jih je
prišlo zdavnj in s sto gld. v grad, ali čez
nekoliko dni vse razmesarjen in z parnim
žepom dom. Blizu grada je pa gubiral neki
uhagi oč s trojimi sinovi, ki so imeli vsak
100 gld. po mater. Oni so se bili odraeni
in izučeni, ali doma ni bilo kaj velikega
delati, in službe tudi ni bilo najti. Ko
so vedeli, da grojščak potrebuje klapca

je vsaki hotel ki prvi pri njem
služiti in se celo naj mlajši brat, ki so
ga za presojenega imeli in smirani
pri reči malko naravale. Ker se
bije brati miso zabiti, reče oč, da
ti najstarejši tudi najprej k
grojščaku služiti gre. On same tedaj
svoje sto gld. ter se podar k grojščaku
Druga dne ga grojščak naglo izhiti
in mu reče: "Danes moreš iti orat
na njivo in jesti ne dabiš nič
tj, doma pa tudi ne smeš prej
dokler ne bo res sel, katerega ti ga vrnen
dom. Hlopec vstane napreje konje,
pokliče psa in gre orat. Dolce je vrce
sijalo in net mu smtkoma na
čelu seče. Teldne je že minilo in
hlopec je bil zelo lačen. Res se se le
proti večern vedigne in se podar proti
domu in hlopec da njim. Grojščak ga
vpraša, če je kaj jezen, da ni nič
jesti dobil. Hlopec odgovori: "Kaj bi
ne bil jezen, celi dan moram
terko delati in se jesti ne
dobim. Grojščak veme noč in vze
hlopecu tri remene in korba in ga
zapodi. Drugi dan pride srebrji brat
katerega se tudi ravno tako s njim
zgodi. Ti tretji dan pa pride naj
mlajši brat v grad. Grojščak mu
reče orat iti in mu tudi prav naris,
njenoa pa vrauen da. On gre s
plugom enkrat sem in zapodi utko
v psa, kateri hitro dom leti in hlopec
za njim. "Kaj si že doma?" ga vpraša
grojščak. "Saj ste mi rekli, kerar
bude res sel maram domu priti,
saj niste da to jeani." "Kaj se" odgovori
grojščak, "ko se kdo drugi inoral. Drugi
dan mu reče grojščak: "Ti moreš ^{vale} gorico
spraviti ali ne smeš vrake odpreti
ali plot presekat?" Hlopec odgovori:
"Bom se." "Kmeti vll in same
sekiro in ko pride do gorice odari
z sekro vsakega vola, da se zgubi
in jih po kosah v ograd smeče.
Grojščak ga vpraša: "So si vola nubi
in Raka z si jih nubi spravili?"

Hlapec odgovori: „Zaklad sem že in
po kosah nobri smetel, Grojsčak mu
reče: „Pojdi po meso in ga domu vni,
pelji.“ Hlapec gre z vorom in pelje meso
mimo brata grada k svojim bratom.
„Kje je pa meso ga vpraša grojsčak.
Mojim bratom sem ga zapeljal, ki nimata
Baj jesti. Saj niste menba jesti!“ „Kaj se“
odgovori grojsčak, „saj se imam več mesa.
Zdaj pa pelji zaklj ki 100 meric derai v mlin
ali Bag ne doy, da bi ti kdo z voza ali na
voz pomagal.“ On pelje zaklj ki je še na
voz pripravljen bil v mlin. On po potu si
veliko ljubi naprosi, da bi mu pomagali z
voza ali na voz spraviti. On pelje drugo
moko k svojim bratom. Grojsčak ga vpraša:
„Kje pa imaš moko.“ Ko svojim bratom
sem jo zapeljal. Saj niste menba
za voljo tega čmerna.“ Kaj se odgovori
grojsčak zla jesi: „Saj se imam več
moke.“ Zjutri v jutro pa pojdi v gorco
po kisti velki sud ki v kisti stoji ali
Bag ne doy, da bi ti kdo na voz ali
z voza pomagal.“ On odjubi, da kake.
V jutro gre z vorom in po potu veliko
prijetno naprosi, da bi z njim ali in
mu pomagali 100 velerni sud na voz
spraviti. On zapelje vino drugo k
svojim bratom. Ko se k hlapec s
praznim vorom v grašino vne, ga vpraša
grojsčak: „Kje pa imaš vino?“ „K bratom
sem ga zapeljal ker neke da se mesu
in kintu tudi vino shiši. Saj niste
menba čmerna.“ „Kaj se, odgovori mu
grojsčak, saj se imam več vina.“ Zdaj
si pa dobro zapomni, kaj ti bom
naročil“ reče grojsčak, domes avcer
gremo jar in moja žena v gorco in
ker danes mesec ne svet, moroš nama
ti svetiti.“ Ko se grojsčak in njegova
gospa v kočijo vselita je hlapec eno
veliko golo vžgal in v slomanato steko
(namu v grad) vžgal. Grojsčak niti
mogl prebrati njegova hlapca ker
je tako z lepo svetlo bilo. Ko so se do
gorce pripeljali je hlapec hitro vstal
z kočije skočil in lepo svetil z golo.
Ko so se drugo z gorce peljali
je hlapec golo tudi tukaj v

steko vžgal. „Kaj si pa nam
naročil, da si nam grad po vžgal,“ je rekel
grojsčak. „Saj lahtko v gorci vrenemo,“
reče grojsčak. Gospod tam ne bo nič,
ker ste rekli, da nam moram naraj
tudi svetiti.“ Grojsčak pravi: „Sjrdimo k
sosedu on nas bo zveč noč gor vzel.“ In
sosed jim dve ishe alfoči. Grojsčak in
gospa sta bila v čemu in sta se
pogovarjala. Hlapec pa je slisal pogovarjat
in gre k vratom volišat. Grojsčak reče:
„Učidra se morema tega hlapca isnebiti.
Zjutre gremo na morje in budemo v
ladji prenočiti. Dar in ti se vlešeta po
dolgem, k hlapec pa se more na noge
vleči in če se kom jar vednabiti ga
kom jar v morje bacnit če pa ti
te pa ti.“ In to je hlapec slisal. Drugi
denes grejs na morje, grojsčak in
gospa raspita se vlešeta po dolgem
in hlapec na odmenjenem mestu. Ko grojsčak
in gospa raspita vame hlapec gospa in
jo jo položi na svoje mesto on pa se
vleše k grojsčaku. Ko se grojsčak isbni
bace z uro mojs svojo ženo v morje ker
je pri nagan ležala na mesto hlapca.
Zdaj pa reče grojsčak: „Ko, hvala Bogo,
zdaj ima se ga isnebila.“ Hlapec
pa reče: „Kiste ste se menjanebili,
ampake vaše žene.“ K grojsčak se
ustrasi in reče: „In kaj imaš svojih
z vozi in se poberi.“

V.

Enkrat je imel neki ~~stari~~ grojsčak
tri sine, med katerimi mu je bil mlayši
naj ljubljši bil. Tako reče on k njim,
dar naj grejo v svet in kateri budo
tako verigo prinesel, da bo celi grad
prepela kisti budo grad dobil. In oni
so šli. Grojsčak je pa sem mlayšemu
som naročil, da sredni je tudi
neko veliko verigo imel. Ali ti starejši
gre daleč in ko je noč prišla ni
vedel kje bi prenočil. On je šel na
neko veliko smreko in na glava če je
kje luč. On vidi neko kapišo v
kateri je luč gorela. On gre bliže

in vili na mizi macka cepi. Kateri
je takrat končal; on potrkal na okno
na macka reči: „Kdo je.“ On se oglasi:
„Jaz priim sem in bi rad tukaj prebival.“
Macka mu je bila odprta, mu je
rečeno napravila in mu postala.
Ona ga vpraša: „Kaj ti je rad.“
On odgovori: „Moj oče je rekel, kateri
ho tako veliko verigo prinesel, da ho
celi grad prepelati tisti ho grad dobil.
Ona pa reče: „Jaz imam tako verigo,
ti jo bom še dala.“ On po je jito
maysilo mu je macka dala verigo v
eni mali škali. On gre vesel dom in
ona dva brata sta se dom a s svojimi
debelimi, velikimi verigami hli. Oni so
šli poskušat ali od mlajšega in srednjega
je Ramoj pul obsegla. Ko pa ti starejši
pride je se pul čez ostalo. Ali
grajščak reče: „Rajše se enkrat
kateri ho takega psa prinesel, da ho
vse mi je vrgel in razdergal tistega
ho grad. Ti mlajši je od očeta dobil in
ti srednji pri vsaki. Ti starejši se je
pa na ravnost k macki potel. Macka
ga je dolgo dobro postregla in mu je
v neki mali škali malega ali kudega
pereka dala. Ko pride dom ga spusti
in se vse se razdergal in jih pomoral.
Ali grajščak reče, da mu ga se ne da naj
se enkrat grejo po svetu in kateri ho
naj lepšo ženo dobil tistega je grad.
Ti mlajši je eno krumprasto in ti srednji
eno slabo dobil. Ti starejši + brat pa
gre na ravnost k macki in ji vse, kaj
je grajščak rekel. Ona mu reče: „Danes
svetec moriš ti tukaj doli v grobn
dnanost in obrezati tiste mors
domu prineati mene ob ednostih vitez.
in me na žreht obesti in nemmihom
me do 12. sept. On je storil vse
kar mu je macka zapovedala. Ko je
vra domojst bil je on in ne ka
zala ženska v slatim gradu in da
ni ušel kje bi umršel. Ona
je dala v slabo počijo napreči in
da se rejal na neki očetu in po je

grajščak to videl, da se neke na
gostijo vrnega se je bil ker ni
lepa never ta bila. Ali po se kvirja
bliže vrnjalo je grajščak mel
s kčiji pomagati. Ali po je svojega
sina zadržal mu je rekel (grajščak): „Zdaj
ti pa jaz moram pustiti grad. Ali njegova
žena reče: „Jaz ga ne potrebujem, ampak
se hočeš vam se enega drugega dom
se ti ga mlajšega sina. Ona je tudi
dala in sta se vrnjalo. Taka sta
zdaj veselo in dolgo let vsak sinela.

Pravični

Sebat

1. šola na gimnazij v Mariboru